

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH I EDUKACYJNYCH ORAZ MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH DZIECI I UCZNIÓW Z AFAZJĄ

Afazja – cechy charakterystyczne.

Afazja to zaburzenie polegające na niemożności rozumienia mowy albo na niemożności wyrażania słowami myśli, pomimo prawidłowego aparatu wykonawczego. Afazji często towarzyszą problemy z czytaniem i pisanem gdyż są to umiejętności związane z mową.

Można wyróżnić dwa zasadnicze rodzaje afazji:

- afazję ruchową (motoryczną),
- afazję czuciową (sensoryczną).

Dziecko z afazją ruchową mówi mało i powoli, popełnia podczas mówienia liczne błędy, a ponieważ zdaje sobie z nich sprawę, często bywa zakłopotane i usiłuje je poprawić.

W niedokształceniu mowy o typie afazji (bez względu na rodzaj niedokształcenia) zaburzony jest cały system językowy – wszystkie jego podsystemy. Nasilenie patologicznych objawów w obrębie każdego z podsystemów językowych może być różne.

Podczas zajęć edukacyjnych konieczne jest dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych ucznia.

1. Dostosowania z zakresu organizacji pracy i stanowiska pracy ucznia:

- miejsce w klasie – blisko przy nauczycielu, zapewnienie dziecku możliwości siedzenia blisko nauczyciela z uwagi na konieczność ukierunkowania jego uwagi i kontrolowania koncentracji oraz stałego monitorowania poprawności realizacji poleceń,
- kierowanie do ucznia prostych komunikatów, jasno sformułowanych (pod względem, stylistycznym oraz logicznym); Polecenia złożone należy wyjaśniać „krok po kroku”, unikanie w rozmowach z uczniem ironii, wieloznaczności, metafor,
- stosowanie licznych pomocy wizualnych,
- sprawdzanie na bieżąco, czy uczeń właściwie rozumie to, co się dzieje na lekcji: pytania kontrolne, krótkie ćwiczenia sprawdzające,
- zachęcanie do samodzielnej pracy, mobilizowanie do koncentrowania się na ukończeniu zadania oraz kontrola zapisu w zeszytach,
- uwzględnianie męczliwości i wolniejszego tempa pracy - zmniejszanie ilości zadań do wykonania w określonym czasie, umożliwianie pisania notatek z lekcji w wybranej przez ucznia formie, stosowanie przerw w pracy, umożliwienie odpoczynku, zmiany rodzaju aktywności,
- zapewnienie uczniowi indywidualnego wsparcia podczas zajęć edukacyjnych, motywowanie do pracy podczas lekcji, sprawdzanie czy wszystko rozumie i nadąża za tempem pracy klasy, przypomnienie o tym, co ma robić, przypomnienie o zaznaczeniu (zapisaniu) pracy domowej.

2. Dostosowania z zakresu programów nauczania, metod i form pracy z uczniem

Realizowanie programów nauczania dostosowanych do możliwości ucznia.

Dostosowania obejmują:

- wymagania programowe (nie wykraczają one poza podstawę programową),
- kolejność realizacji treści nauczania,
- stosowane metody i środki nauczania,
- tempo pracy (wydłużony czas na wykonanie zadań praktycznych i prac pisemnych, na wypowiedź ustną),
- stosowanie aktywizujących metod nauczania,
- eksponowanie możliwości zastosowań praktycznych poznawanych na lekcjach pojęć i umiejętności,
- unikanie pytań problemowych lub przekrojowych,
- stała pomoc nauczyciela,
- pogłębianie rozumienia nowo poznanych pojęć i ich utrwalanie odbywać się będzie podczas zajęć rewalidacyjnych.

Dostosowania z przedmiotów humanistycznych i języka obcego:

- Poznawanie treści obszerniejszych lektur poprzez oglądanie filmów, wydłużanie czasu na przeczytanie lektury.
- Rozdzielenie materiału na mniejsze jednostki.
- Pomaganie podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa.
- Organizowanie zajęć związanych z wyjaśnianiem znaczenia niektórych słów, przysłów, powiedzeń czy metafor.
- Zachęcanie ucznia do brania udziału w różnych sytuacjach komunikacyjnych, Wspieranie podczas redagowania wypowiedzi ustnych (np. podpowiadanie brakujących słów); aranżowanie udziału ucznia w dyskusjach grupowych.
- Utrwalanie zdobytych wiadomości i umiejętności poprzez częste powtarzanie i przypomnienie.
- Ocenianie prac pisemnych bardziej liberalnie pod względem ortograficznym i językowym. Ocenianie treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetyki pisma. Jeśli uczeń ma bardzo duże problemy w pisaniu umożliwić korzystanie z komputera.
- W procesie nauczania języka obcego stosowanie metod indywidualnych; ograniczanie podawanych form językowych (różnica między brzmieniem słowa a jego zapisem); ograniczanie ilości materiału (mniej słownictwa).
- Dokonywanie modyfikacji ćwiczeń (w razie konieczności).

- Skupianie uwagi ucznia na tym, co w danej chwili uważamy za najważniejsze-zaznaczanie fragmentu, podkreślanie kolorem, akcentowanie przy pomocy słów (uwaga, ważne!).
- Tworzenie atmosfery życzliwości i bezpieczeństwa. Umożliwianie uczniowi wypowiedzenia się na forum grupy z dużą dbałością o to, aby uczeń mógł wypowiedzieć swoje zdanie w atmosferze akceptacji grupy oraz mając odpowiednią ilość czasu na wyrażenie swoich myśli.

Dostosowania z przedmiotów ścisłych:

- Ćwiczenie i doskonalenie umiejętności prawidłowego odczytywania zadań tekstowych, poprzez udzielanie dodatkowych pytań i wskazówek naprowadzających.
- Podczas sprawdzianów, rozwiązywanie zadań z treścią przedstawionych lub wzbogaconych schematycznym rysunkiem.
- Dłuższy czas na opanowanie nowej umiejętności.
- Częste odwoływanie do konkretów, stosowanie pomocy wizualnych.
- Ocenianie toku rozumowania, nawet jeśli ostateczny wynik zadania jest błędny.
- Wyćwiczenie schematów działań.
- Wyćwiczenie schematów łączenia słów kluczowych z działaniami matematycznymi.
- Wprowadzanie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny w oparciu o tekst pisany, obraz, ilustrację czy film.
- Skupianie uwagi ucznia na tym, co w danej chwili uważamy za najważniejsze-zaznaczanie fragmentu, podkreślanie kolorem, akcentowanie przy pomocy słów (uwaga, ważne!).

Dostosowania z przedmiotów przyrodniczych:

- Praca z mapą – pomoc nauczyciela w prawidłowym odczytywaniu i interpretowaniu informacji.
- Pomoc w nabywaniu funkcji wykonawczych, takich jak umiejętności organizacyjne i uczenia się.
- Przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny w oparciu o tekst pisany, obraz, ilustrację czy film.
- Wykorzystanie zdobytej wiedzy i informacji w praktycznym działaniu poprzez wykonywanie doświadczeń.
- Częstsze stosowanie testu wyboru (pytania zamknięte) lub tekstu z lukami (brakującymi wyrazami) - rzadziej pytania otwarte.
- Skupianie uwagi ucznia na tym, co w danej chwili uważamy za najważniejsze-zaznaczanie fragmentu, podkreślanie kolorem, akcentowanie przy pomocy słów (uwaga, ważne!).

Dostosowania z wychowania fizycznego:

- Wykonywanie ćwiczeń o charakterze ogólnorozwojowym.

- Podstawą oceny są: zaangażowanie, frekwencja i przygotowanie do zajęć.
- Budowanie poczucia wartości ucznia w klasie (pochwały, przydzielanie zadań, z którymi sobie poradzi, okazywanie wiary w jego możliwości).

Na podstawie:

1. J. Panasiuk "Specyficzne zaburzenia rozwoju mowy w diagnostyce i terapii logopedycznej [w:] Wczesna interwencja logopedyczna pod redakcją K. Kaczorowskiej -Bray i S. Milewskiego Gdańsk 2016 Wyd. Harmonia
2. K. Drewniak- Wołosz, A Paluch „ KOJD -Afa” – podręcznik Wyd Komlogo
3. J. Rafał – Łuniewska Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych ORE „Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu, szkole i placówce oświatowej na czym polega rzeczywiste wspieranie uczniów z różnymi dysfunkcjami i dostosowanie dla nich wymagań edukacyjnych” ORE

Opr.

Zespół SCWEW Kraków– Wioleta Zahuta

